

Bánd Német Önkormányzat

8443 Bánd, Petőfi u. 60.

Tel/fax: 88/504-131

E-mail: band@marko.hu

**Bánd Német Önkormányzat
Képviselő testületének
10/2021. (V. 26.) határozata**

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 153. § (1), (2) bekezdése alapján a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 27/2021. (II.29.) számú kormányrendeletre tekintettel, Bánd Német Önkormányzat elnökeként az alábbi döntést hozom:

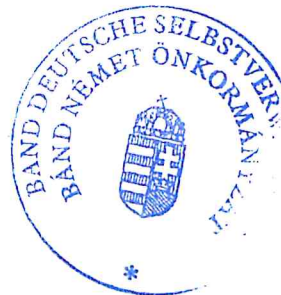
Bánd Német Önkormányzata a bándi essegvár régészeti munkálataira a Laczkó Dezső Múzeum által benyújtandó pályázathoz az önerő biztosítására 200 000,- Ft-ot fordít. Bánd Német Önkormányzata az önerő átadására szerződést köt a Laczkó Dezső Múzeummal. Pályázati kiírás azonosítója: NKA Örökségvédelmi Kollégiuma által kiírt 207134/95 kódszámú pályázat

Felelős: elnök

Határidő: nyertes pályázati dokumentáció aláírásakor

Bánd, 2021. május 26.

Schindler László
elnök

Előterjesztés Bánd Essegvár régészeti munkálatainak támogatására

A Bándon álló Essegvár régészeti munkálatai már több éve folynak a településen a Laczkó Dezső Múzeum pályázatával. Egy kis történelem a várról:

Vár szabálytalan alaprajzú, belsőtornyos, mintegy 60x70 m nagyságú területen helyezkedik el. Első körfalai, a várudvart övező, a védőfalhoz támaszkodó, fából készült lakó- és egyéb épületek a 13. században épülhettek, feltehetően 1270 környékén, melyeket a 14. században építettek át kőépületekre, mindenekelőtt az északi oldalon valaha állt 1332-től már ismert Szent György várkapolnát. Első írásos említése 1309-re datálódik, Igmándi Lőrinc ekkor eladja a Castrum Scegh néven említett várat egy Lórinte nevű előkelőnek. Az ő utódai vették fel később az Essegvári családnevet. Lórinte Károly Róbert pártjára állt, így Kőszegi Iván a félelmetes dunántúli oligarcha hadba vonult ellene. A támadók elfoglalták az erődítményt, és foglyul ejtették a birtokost és lófarkon hurcolva végeztek ki. Négy év múlva azonban a királyi hadak visszafoglalták a várat, melyet a király az uralkodóhoz hű Lórinte fiának, Tamásnak juttatott vissza. A 15. században készültek el a fal elé ugró külső tornyok, egy-egy nagyobb épület, a keleti, valamint a nyugati falnál a lakóépületek és egyéb helyiségek. Lehetséges, hogy ekkor épült meg a lovagterem is. A vár udvarának északi részén állt a ciszterna.

Az Essegváriak a trónkövetelő Nápolyi László táborához csatlakoztak, Zsigmond király elkobozta tőlük a várat és a bakonyi erdőispánság igazgatása alá vonta. Az 1440-es években I. Albert király halála után támadt belháborús időszakban Himfy Tamás veszprémi püspök fegyvereseivel elfoglalta a várat, amit csak a bátaszéki csatában kivívott győzelem után tudott visszaszerezni a királypárti Essegvári család. A trónra lépő I. Ulászló mind a Rozgonyiakat, mind az Essegváriakat birtokba helyezte, ami újabb pereskedésekhez vezetett. Végül 1472-ben Essegvári György szerezte ténylegesen vissza az erődítményt családja számára. 1499-ben Essegvári Ferenc feleségül vette Himfy Orsolyát, akinek kezével együtt megkapta a döbrönteai váruradalmat. Rövidesen a kényelmesebb lakhatást biztosító Döbröntére költöztek, Essegvárat elhanyagolták.

A vár pusztulásának körülményei ismeretlenek, valószínű, hogy a Veszprémet 1552-ben ostromló török sereg egyik portyázó lovascsapata pusztította el. A gazdátlan romokat többé nem építették újjá, anyagait a környékbeli lakosság hordta el lakóházai újjáépítéséhez. 1641-ben ismét említik a várat, amikor Dömölki András az ellen tiltakozik, hogy őt Gorop Ferenc nagyprépost eltiltotta a romos Essegvár használatától.

A pusztuló várból csak a keleti oldalon egy négyszögletes torony, a hozzá délről és keletről csatlakozó kevés falmaradvány látható, az egykori épületek megmaradt alapfalai a föld alatt vannak. Feltárása és az ezzel párhuzamos műemléki megóvó munkálatok 2003-ban megkezdődtek. Előbb a délkeleti torony feltárása és restaurálása történt meg, majd a keleti és déli falak napvilágra hozatala.

A további kutatási munkálatokra a mellékelt kérelem alapján javasolom, hogy a pályázati önerőre Bánd Német Önkormányzata 200 000,- Ft-ot fordítson.

HATÁROZATI JAVASLAT:

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló

2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: Njtv.) 153. § (1), (2) bekezdése alapján a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 27/2021. (II.29.) számú kormányrendeletre tekintettel, Bánd Német Önkormányzat elnökeként az alábbi döntést hozom:

Bánd Német Önkormányzata a bándi essegvár régészeti munkálataira a Laczkó Dezső Múzeum által benyújtandó pályázathoz az önerő biztosítására 200 000,- Ft-ot fordít. Bánd Német Önkormányzata az önerő átadására szerződést köt a Laczkó Dezső Múzeummal. Pályázati kiírás azonosítója: NKA Örökségvédelmi Kollégiuma által kiírt 207134/95 kódszámú pályázat

Bánd, 2021. május 26.

Schindler László
elnök

3. Erdósi Ferenc Essegvár

Schindler László elnök
Bánd Német Önkormányzat
8443 Bánd Petőfi u 60.
Tárgy: Essegvár 16. ütem régészeti feltárás
pályázati önrész 2021 évre

Tisztelt Schindler László!

Bánd Község Önkormányzata az erre a célra létrejött alapítvány támogatásával 1993-ban kezdeményezte a tulajdonában lévő Essegvár romjainak állagvédelmét és méltó bemutatását, aminek immáron 16. ütemét tervezzük megvalósítani.

Kutatási cél 2021 évben. A korábban részlegesen feltárt szelvények befejezése, emellett és ez által a temető és a 13-14. századi nemesi lakóhely további kutatása, a feltételezett kápolna helyének azonosítása.

Munkanapok és résztvevők száma. 2021 augusztus 16-27 között várhatóan napi 10 fővel.

Pénzügyi terv: Az NKA pályázati kiírása 30 % önrész 300. 000 Ft lenne, így kb. egymillió Ft segítségével 10-12 feltárási munkanapot lehet megvalósítani, ami munkadíjak, restaurálások, személyi és tárgyi eszközök, gépi földmunka (kutatóárok betemetése) finanszírozást jelent.

A közhiteles nyilvántartásban szereplő régészeti lelőhelyek tudományos célú feltárásának, valamint feltárást követő állagmegóvásának, régészeti bemutatóhely kialakításának támogatása.

	Feltárássra pályázhatnak Magyarország közigazgatási területén belül a hatályos jogszabályok alapján régészeti feltárássra jogosult intézmények (jogi személyek).
Pályázók köre:	Állagmegóvássra, bemutatóhely kialakítására pályázhatnak Magyarország közigazgatási területén belül a közhiteles nyilvántartásban szereplő régészeti lelőhelyek tulajdonosai, vagyongazdái, használói, fenntartói (természetes és jogi személyek).
Nevezési díj:	Az igényelt támogatás 1%-a – amely magában foglalja a 27%-os Áfát is –, de minimum 5.000 Ft amely magában foglalja a 27%-os Áfát is.
Tervezett keretösszeg:	28 000 000 Ft
Igényelhető támogatás:	Feltárássra igényelhető támogatás maximális összege 4.000.000 Ft, régészeti bemutatóhely esetén helyreállításra, állagmegóvássra és kialakításra további maximum 4.000.000 Ft. A pályázó részére előírt kötelező saját forrás az összköltség minimum 30%-a.
Altéma kódszáma:	207134/95
Megvalósítás időtartama:	2021. április 1.–2022. december 31.
Benyújtási határidő:	2021. június 3. éjfélig
Megjelentetés dátuma:	2021. május 3.

